

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)
της 3ης Μαΐου 2002 *

Στην υπόθεση T-177/01,

Jégo-Quéré et Cie SA, με έδρα στο Lorient (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους
A. Creus Carreras, B. Uriarte Valiente και A. Agustinoy Guilayn, avocats,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους T. van Rijn
και A. Bordes, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως των άρθρων 3, στοιχείο δ', και 5 του
κανονισμού (ΕΚ) 1162/2001 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2001, για θέσπιση

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

μέτρων αποκατάστασης του αποθέματος μπακαλιάρου «Merluccius merluccius» στις υποπεριοχές CIEM III, IV, V, VI και VII και στις διαιρέσεις CIEM VIII a, b, d και e καθώς και συναφών όρων για τον έλεγχο δραστηριοτήτων αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 159, σ. 4),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, K. Lenaerts, J. Azizi, N. J. Forwood και H. Legal, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 16ης Απριλίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό και πραγματικό πλαίσιο

¹ Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικού συστήματος για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια (ΕΕ L 389,

- α. 1), όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει στο άρθρο του 15 τη δυνατότητα της Επιτροπής να λαμβάνει επείγοντα μέτρα όταν η διατήρηση των αλιευτικών πόρων απειλείται από σοβαρές και απρόβλεπτες διαταραχές.
- 2 Τον Δεκέμβριο του 2000, η Επιτροπή και το Συμβούλιο, που ειδοποιήθηκαν από το Διεθνές Συμβούλιο για την εκμετάλλευση των θαλάσσιων πόρων (CIEM), έκριναν επείγουσα την εφαρμογή σχεδίου για την αποκατάσταση των αποθεμάτων μπακαλιάρου.
- 3 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1162/2001 της Επιτροπής, της 14ης Ιουνίου 2001, για θέσπιση μέτρων αποκατάστασης του αποθέματος μπακαλιάρου «*Merluccius merluccius*» στις υποπεριοχές CIEM III, IV, V, VI και VII και στις διαιρέσεις CIEM VIII a, b, d και e καθώς και συναφών όρων για τον έλεγχο δραστηριοτήτων αλιευτικών σκαφών (ΕΕ L 159, σ. 4, στο εξής: κανονισμός), ο οποίος θεσπίστηκε προς τον σκοπό αυτό, έχει ως κύριο στόχο την άμεση μείωση των αλιευμάτων ιχθυδίων μπακαλιάρου. Εφαρμόζεται στα αλιευτικά πλοία που ασκούν τη δραστηριότητά τους στις περιοχές που καθορίζει και τους επιβάλλει ένα ελάχιστο μέγεθος ματιού των δίχτυων, το οποίο ποικίλλει αναλόγως των περιοχών, για τις διάφορες τεχνικές αλιείας με δίχτυα, ανεξαρτήτως του είδους ιχθύων που αλιεύει το οικείο πλοίο. Οι εν λόγω διατάξεις δεν αφορούν τα πλοία μεγέθους κάτω των 12 μέτρων, τα οποία πραγματοποιούν αλιευτικές εξόδους 24 ωρών το πολύ.
- 4 Όσον αφορά τις ασκούσες επιρροή διατάξεις στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς (στο εξής: προσβαλλόμενες διατάξεις), το άρθρο 3, στοιχείο δ', του κανονισμού απαγορεύει τη χρήση «οποιοδήποτε βενθοπελαγικού συρόμενου δίχτυου στο οποίο έχει προσαρτηθεί σάκκος τράτας μεγέθους ματιού μικρότερου από 100 mm με οποιοδήποτε μέσον εκτός από τη ραφή στο μέρος εκείνο του δίχτυου πριν από το σάκκο». Το άρθρο 5 του κανονισμού καθορίζει, στην παράγραφο 1, τις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού και διευκρινίζει, στην παράγραφο 2, για το σύνολο των περιοχών αυτών, τις απαγορεύσεις σχετικά με τη χρήση, την πόντιση και την κατ' άλλο τρόπο διάταξη των συρόμενων δίχτυων, αναλόγως του μεγέθους ματιού, και τις υποχρεώσεις σχετικά με την ασφάλιση και τη στοίβαξή τους καθώς και, για κάθε μία από τις περιοχές αυτές, τις απαγορεύσεις σχετικά με τη χρήση, την πόντιση και την κατ' άλλο τρόπο διάταξη των στάσιμων δίχτυων, αναλόγως του μεγέθους ματιού, και τις υποχρεώσεις σχετικά με την ασφάλιση και τη στοίβαξή τους. Όσον αφορά τα συρόμενα δίχτυα, οι απαγορεύσεις ισχύουν για το μέγεθος ματιού μεταξύ 55 και 99 mm· όσον αφορά τα στάσιμα δίχτυα,

οι απαγορεύσεις ισχύουν, αναλόγως των περιοχών, για μέγεθος ματιού μικρότερο από 100 ή από 120 mm.

5 Η Jégo-Quére et Cie SA (στο εξής: εταιρία Jégo-Quére ή προσφεύγουσα) είναι εφοπλιστική εταιρία αλιείας εγκατεστημένη στη Γαλλία, η οποία ασκεί τη δραστηριότητά της κατά τρόπο διαρκή νοτίως της Ιρλανδίας, στην περιοχή CIEM VII στην οποία αναφέρεται το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού, με κύριο στόχο την αλίευση του μπακαλιάρου «μερλάν», είδους που αντιπροσωπεύει κατά μέσον όρο το 67,3 % των αλιευμάτων της. Η εταιρία διαθέτει τέσσερα πλοία μήκους άνω των 30 μέτρων και χρησιμοποιεί δίχτυα μεγέθους ματιού 80 mm.

Διαδικασία

6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 2 Αυγούστου 2001, η εταιρία Jégo-Quére άσκησε, βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, προσφυγή ακυρώσεως των άρθρων 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού.

7 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Οκτωβρίου 2001, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως αυτής στις 14 Δεκεμβρίου 2001.

8 Με απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαρτίου 2002, η εκδίκαση της υποθέσεως ανατέθηκε στο πρώτο πενταμελές τμήμα.

- 9 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία προκειμένου να αποφανθεί επί της ενστάσεως απαραδέκτου την οποία προέβαλε η καθής.
- 10 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 16ης Απριλίου 2002.

Αιτήματα των διαδίκων

- 11 Με την ένσταση απαραδέκτου, η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη
  - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 12 Με τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να συνεκδικάσει την ένσταση απαραδέκτου με την κύρια υπόθεση ή, επικουρικός, κατόπιν της προφορικής διαδικασίας, να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 13 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου στηριζόμενη στο ότι ο κανονισμός δεν αφορά ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, την εταιρία Jégo-Quéré και ότι συνεπώς η εν λόγω εταιρία δεν νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά των προσβαλλομένων διατάξεων.
- 14 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο κανονισμός είναι γενικής ισχύος, ιδίως όσον αφορά τις προσβαλλόμενες διατάξεις, οι οποίες ουδεμία παρέκκλιση προβλέπουν. Παραπέμπει συναφώς στη νομολογία κατά την οποία διατάξεις, οι οποίες εφαρμόζονται σε αντικειμενικά καθοριζόμενες καταστάσεις και συνεπάγονται έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων που προσδιορίζονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, είναι κανονιστικής φύσεως, ανεξάρτητα του ότι μπορούν να αφορούν ατομικά ορισμένους επιχειρηματίες (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 21ης Φεβρουαρίου 1995, T-472/93, Campo Ebro κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. II-421, σκέψεις 31 και 32, και της 22ας Φεβρουαρίου 2000, T-138/98, ACAV κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-341, σκέψη 60). Η καθής προσθέτει ότι οι προβλεπόμενες στον κανονισμό παρεκκλίσεις, οι οποίες δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας προσφυγής, είναι επίσης γενικής ισχύος και ουδόλως συνιστούν «δέσμη ατομικών αποφάσεων» (κατά την έννοια των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 13ης Μαΐου 1971, 41/70 έως 44/70, International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 783, σκέψη 21, και της 6ης Νοεμβρίου 1990, C-354/87, Weddel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-3847, σκέψη 23).

- 15 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις δεν αφορούν ατομικά την εταιρία Jégo-Quété, διότι η γενική απαγόρευση των δικτυών με μάτι μικρότερο από ορισμένο μέγεθος ισχύει για όλους τους επιχειρηματίες που αλιεύουν στην Κελτική Θάλασσα, όποιο και αν είναι το αλιευόμενο είδος. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το άρθρο 5 του κανονισμού αφορά μόνον ένα τμήμα της περιοχής CIEM VII και ότι το άρθρο 6 του κανονισμού επιτρέπει, υπό την επιφύλαξη ελέγχων, τη χρήση δικτυών μεγέθους ματιού από 70 έως 99 mm. Η καθής εκτιμά ότι η ιδιαίτερη κατάσταση της προσφεύγουσας ουδόλως εξατομικεύεται κατά συνέπεια από τα μέτρα αυτά τα οποία αφορούν αλιεία στην οποία αυτή δεν επιδίδεται, επηρεάζουν κατά τον ίδιο τρόπο τους επιχειρηματίες που αλιεύουν άλλα είδη πλην του μπακαλιάρου «Merluccius merluccius» και αφήνουν ανεπηρέαστο από τη διέγρυνση του μεγέθους ματιού των δικτυών ένα τμήμα του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, στο οποίο ουδείς περιορισμός εφαρμόζεται στην αλιεία του μπακαλιάρου «μερλάν». Η Επιτροπή αναφέρει ότι το μέγεθος των πλοίων της εταιρίας Jégo-Quété και το γεγονός ότι οι επιχειρηματίες όλων των κρατών μελών δεν επηρεάζονται επίσης από τον κανονισμό αποτελούν πραγματικά στοιχεία μη λυσιτελή για να καθοριστεί αν οι προσβαλλόμενες διατάξεις του κανονισμού αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα.
- 16 Η Επιτροπή προσθέτει ότι ουδεμία ιεραρχικώς υπέρτερη διάταξη, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 33 ΕΚ περί των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής, της επέβαλλε, ενόψει της θεσπίσεως του κανονισμού, αντίθετα προς την κατάσταση την οποία αντιμετώπισε η απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραιϊκή Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 207, σκέψη 28), να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση της προσφεύγουσας.
- 17 Η Επιτροπή εκτιμά επιπλέον ότι το απαράδεκτο της προσφυγής προκύπτει από το εισαγόμενο με τη Συνθήκη σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και ότι η εταιρία Jégo-Quété δεν στερείται δικαστικής προστασίας, δεδομένου ότι εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα να προσφύγει στη διαδικασία διαπιστώσεως εξωσυμβατικής ευθύνης, που προβλέπεται στα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ (διάταξη του Πρωτοδικείου της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, T-54/00 και T-73/00, Federaci3n de cofradías de pescadores κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-2691, σκέψη 85).
- 18 Η εταιρία Jégo-Quété εμφανίζεται ως η κύρια εφοπλιστική εταιρία που ασκεί τη δραστηριότητά της νοτίως της Ιρλανδίας, στην περιοχή CIEM VII στην οποία

αναφέρεται ο κανονισμός, και ως η μόνη εταιρία η οποία επιδίδεται, κατά τρόπο διαρκή, στην αλιεία του μπακαλιάρου «μερλάν» στην Κελτική Θάλασσα με πλοία μήκους άνω των 30 μέτρων. Αναφέρει ότι πραγματοποιεί ελάχιστα αλιεύματα μπακαλιάρου «Merluccius merluccius», ενώ η αλίευση του μπακαλιάρου «μερλάν» αποτελεί ουσιώδες μέρος της δραστηριότητάς της, και ότι η επιβαλλόμενη από τις προσβαλλόμενες διατάξεις διεύρυνση του ματιού των δικτυών θα έχει ως αποτέλεσμα να μειώσει σημαντικά τα αλιεύματά της μικρού μεγέθους μπακαλιάρου «μερλάν» και να της επιφέρει ζημία, ακόμη και εκτός των περιοχών στις οποίες αναφέρεται ο κανονισμός και στις οποίες ασκεί επίσης τη δραστηριότητά της, διότι οι εν λόγω διατάξεις δεν επιτρέπουν να φέρονται στα αλιευτικά σκάφη οι δύο τύποι δικτυών. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις, οι οποίες κατά την άποψή της είναι παράνομες διότι θεσπίστηκαν κατά παραβίαση των αρχών της αναλογικότητας και της ισότητας και κατά παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως, θίγουν σημαντικά την οικονομική της δραστηριότητα.

- 19 Η εταιρία Jégo-Quéré υποστηρίζει ότι ο κανονισμός, πέραν του ότι επηρεάζει κατά τρόπο διαφορετικό τα κράτη μέλη, δεν είναι γενικής ισχύος. Περιλαμβάνει, κατά την άποψή της, πολλές αποφάσεις προσαρμοσμένες στις ειδικές περιπτώσεις διαφόρων εφοπλιστικών επιχειρήσεων των κρατών μελών και αναλύεται επομένως σε «δέσμη ατομικών αποφάσεων» κατά την έννοια των μνημονευθεισών ανωτέρω στη σκέψη 14 αποφάσεων Weddel κατά Επιτροπής και International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής. Η εταιρία Jégo-Quéré προσθέτει ότι οι ειδικές αυτές καταστάσεις δεν αντιστοιχούν σε αντικειμενικές διαφορές και δεν δικαιολογούνται από τον στόχο της προστασίας του μπακαλιάρου «Merluccius merluccius» που επιδιώκει ο κανονισμός.
- 20 Η εταιρία Jégo-Quéré προβάλλει ότι η κατάστασή της ήταν επαρκώς εξατομικευμένη και γνωστή στην Επιτροπή, την προσοχή της οποίας είχαν επιστήσει οι ενδιαφερόμενοι στις επιπτώσεις που θα μπορούσαν να έχουν τα μελετώμενα μέτρα επί της δραστηριότητας των γαλλικών αλιευτικών σκαφών που επιδίδονται στην αλιεία του μπακαλιάρου «μερλάν» στα ύδατα νοτίως και δυτικά της Ιρλανδίας. Η προσφεύγουσα εκτιμά επιπλέον ότι η Επιτροπή είχε την υποχρέωση να λάβει υπόψη τις επιβλαβείς συνέπειες που θα είχε επ' αυτής η μελετώμενη κανονιστική ρύθμιση και όφειλε να προβλέψει ειδικά μέτρα, όπως έπραξε για τους επιχειρηματίες που επιδίδονται στην αλιεία άλλων ειδών πλην του μπακαλιάρου «μερλάν», εισάγοντας διατάξεις προσαρμοσμένες σε αυτές τις ειδικές περιπτώσεις.
- 21 Η εταιρία Jégo-Quéré υποστηρίζει ότι το απαράδεκτο της προσφυγής της θα της στερούσε τη δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη, δεδομένου ότι δεν υφίσταται

θεσπισθείσα σε εθνικό επίπεδο πράξη προσβλητή ενόπιον δικαστηρίου, επικαλούμενη δε το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (ΕΣΔΑ), καλεί το Πρωτοδικείο να προβεί, υπό το φως της διατάξεως αυτής, σε ευρεία ερμηνεία του άρθρου 230 ΕΚ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 22 Κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, «[κ]άθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων που απευθύνονται σ' αυτό, καθώς και κατά των αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά».
- 23 Η εταιρία Jégo-Quéré επιδιώκει την ακύρωση των άρθρων 3, στοιχείο δ', και 5 του κανονισμού. Οι διατάξεις αυτές επιβάλλουν στα πλοία τα οποία αλιεύουν εντός καθορισμένων περιοχών ένα ελάχιστο μέγεθος ματιού δίχτυών για τους διάφορους τρόπους αλιείας με δίχτυα. Αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από την προσφεύγουσα, οι διατάξεις αυτές απευθύνονται με αφηρημένους όρους σε απροσδιόριστες κατηγορίες προσώπων και εφαρμόζονται σε αντικειμενικώς καθοριζόμενες καταστάσεις (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1993, C-213/91, Abertal κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3177, σκέψη 19, και τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, T-183/94, Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mosto κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1941, σκέψη 51).
- 24 Κατά συνέπεια, οι προσβαλλόμενες διατάξεις είναι, ως εκ τους φύσεώς τους, γενικής ισχύος.

- 25 Επιβάλλεται, εντούτοις, να εξεταστεί αν, παρά τη γενική ισχύ τους, οι προσβαλλόμενες διατάξεις μπορούν να θεωρηθούν ως αφορώσες την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά. Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία, η γενική ισχύς διατάξεως δεν αποκλείει, παρά ταύτα, τη δυνατότητα να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2501, σκέψεις 13 και 14, της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19, και της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-451/98, Antillean Rice Mills κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-8949, σκέψη 46· απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, T-43/98, Emesa Sugar κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. II-3519, σκέψη 47).
- 26 Διαπιστώνεται ότι η προϋπόθεση του άμεσου επηρεασμού πληρούται στην προκειμένη περίπτωση. Συγκεκριμένα, για να επηρεάζεται άμεσα ένας ιδιώτης από ορισμένο κοινοτικό μέτρο, απαιτείται να επηρεάζεται άμεσα το αμφισβητούμενο μέτρο τη νομική του κατάσταση και να μην αφήνει καμία εξουσία εκτιμήσεως στους αποδέκτες του που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του, η οποία έχει καθαρά αυτόματο χαρακτήρα και απορρέει αποκλειστικά από την κοινοτική ρύθμιση, χωρίς εφαρμογή άλλων παρεμβαλλομένων κανόνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 1998, C-386/96 P, Dreyfus κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2309, σκέψη 43, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2001, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 και T-255/99, Comafrika και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1975, σκέψη 96). Οι προσβαλλόμενες διατάξεις, για να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους έναντι της προσφεύγουσας, δεν καθιστούν αναγκαία τη λήψη ουδενός προσθέτου μέτρου, κοινοτικού ή εθνικού.
- 27 Πρέπει κατόπιν να υπομνησθεί, επί του κατά πόσον οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, ότι, κατά νομολογία παγίως επαναλαμβανόμενη από την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937 και εντεύθεν), για να μπορεί ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο να ισχυρισθεί ότι μια πράξη, της οποίας δεν είναι αποδέκτης, το αφορά ατομικά, πρέπει να θίγεται από την πράξη αυτή λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων του ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και, ως εκ τούτου, το εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη.

- 28 Πρέπει συνεπώς να εξετασθεί αν, υπό το φως της νομολογίας αυτής, είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα.
- 29 Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει κατ' αρχάς ότι είναι η μόνη εφοπλιστική εταιρία η οποία επιδίδεται στην αλιεία του μπακαλιάρου «μερλάν» στα ύδατα νοτίως της Ιρλανδίας με πλοία μήκους άνω των 30 μέτρων, της οποίας τα αλιεύματα υφίστανται σημαντική μείωση λόγω της εφαρμογής των προσβαλλομένων διατάξεων.
- 30 Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν είναι ικανό να εξατομικεύσει την προσφεύγουσα κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται ανωτέρω στη σκέψη 27, εφόσον οι προσβαλλόμενες διατάξεις την αφορούν μόνον λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς της ως επιχειρήσεως αλιείας μπακαλιάρου «μερλάν» η οποία μετέρχεται ορισμένη αλιευτική τεχνική εντός καθορισμένης ζώνης, όπως αφορούν κάθε άλλον επιχειρηματία ευρισκόμενο, πραγματικά ή δυνητικά, σε παρεμφερή κατάσταση (βλ., υπό την έννοια αυτή, την μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 23 απόφαση Abertal κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 20, και τη μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 14 απόφαση ACAV κ.λπ. κατά Συμβουλίου, σκέψη 65).
- 31 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατόπιν ότι από το άρθρο 33 ΕΚ προκύπτει ότι η Επιτροπή υπείχε τη νομική υποχρέωση να εξετάσει την ιδιαίτερη κατάστασή της πριν θεσπίσει τις προσβαλλόμενες διατάξεις.
- 32 Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η Επιτροπή υποχρεούται, δυνάμει ειδικών διατάξεων, να λάβει υπόψη τις συνέπειες των πράξεων που προτίθεται να εκδώσει επί της καταστάσεως ορισμένων ιδιωτών είναι πιθανό να μπορεί να εξατομικεύσει τους ιδιώτες αυτούς (μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 16 απόφαση Πειραιϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 21 και 28· αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 11, και της 11ης Φεβρουαρίου 1999, C-390/95 P, Antillean Rice Mills κ.λπ.

κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-769, σκέψεις 25 έως 30· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, T-480/93 και T-483/93, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2305, σκέψη 67, και της 17ης Ιανουαρίου 2002, T-47/00, Rica Foods κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-113, σκέψη 41).

- 33 Διαπιστώνεται ωστόσο ότι το άρθρο 33 ΕΚ, στο οποίο διατυπώνονται οι στόχοι και οι αρχές της κοινής γεωργικής πολιτικής, δεν επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση ορισμένων επιχειρήσεων ατομικώς, όπως η προσφεύγουσα, όταν θεσπίζει μέτρα εμπόλιπτοντα στον εν λόγω τομέα.
- 34 Η προσφεύγουσα αναφέρεται ακόμη σε συναντήσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν, κατά τους ισχυρισμούς της, μεταξύ αυτής και των υπηρεσιών της Επιτροπής κατά τη διαδικασία η οποία προηγήθηκε της θεσπίσεως του κανονισμού.
- 35 Το γεγονός πάντως ότι ένα πρόσωπο παρεμβαίνει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στη διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση κοινοτικής πράξεως δεν είναι ικανό να το εξατομικεύσει σε σχέση με την εν λόγω πράξη παρά μόνον αν η εφαρμοστέα κοινοτική ρύθμιση του χορηγεί ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις (μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 32 απόφαση Rica Foods κατά Επιτροπής, σκέψη 55).
- 36 Στην προκειμένη όμως περίπτωση, ουδεμία διάταξη του κοινοτικού δικαίου επέβαλλε στην Επιτροπή, ενόψει της θεσπίσεως του κανονισμού, να ακολουθήσει διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η προσφεύγουσα θα είχε τη δυνατότητα να διεκδικήσει ενδεχομένως ορισμένα δικαιώματα, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα να τύχει ακροάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 2001, T-38/99 έως T-50/99, Sociedade Agrícola dos Arinhos κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-585, σκέψη 48).

- 37 Επιπλέον, η προσφεύγουσα ουδέν στοιχείο προσκόμισε από το οποίο να προκύπτει ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις την επηρεάζουν λόγω μιας από τις ιδιαίτερες καταστάσεις τις οποίες προσδιόρισε το Δικαστήριο στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι μνημονευθείσες ανωτέρω στη σκέψη 25 αποφάσεις Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, σκέψη 17, και Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψεις 21 και 22.
- 38 Από τα ανωτέρω προκύπτει συνεπώς ότι, βάσει των κριτηρίων τα οποία συνάγονται μέχρι τώρα από την κοινοτική νομολογία, δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 39 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ωστόσο ότι η απόρριψη της προσφυγής της ως απαράδεκτης θα της στερούσε κάθε δυνατότητα ένδικου αμφισβητήσεως της νομιμότητας των προσβαλλομένων διατάξεων. Συγκεκριμένα, εφόσον ο κανονισμός δεν προβλέπει την εκ μέρους των κρατών μελών λήψη εκτελεστικών μέτρων, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ουδεμία δυνατότητα προσφυγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων διαθέτει εν προκειμένω.
- 40 Η Επιτροπή εκτιμά απεναντίας ότι η προσφεύγουσα δεν στερείται ένδικης προστασίας, δεδομένου ότι εξακολουθεί να έχει στη διάθεσή της την αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης, που προβλέπεται στα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.
- 41 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως έκρινε το ίδιο το Δικαστήριο, η δυνατότητα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου αποτελεί ένα από τα συστατικά στοιχεία μιας κοινότητας δικαίου, και διασφαλίζεται στην εγκαθιδρυθείσα με τη Συνθήκη ΕΚ έννομη τάξη εκ του ότι η Συνθήκη αυτή καθιερώνει ένα πλήρες σύστημα μέσων ένδικης προστασίας και διαδικασιών που αποσκοπεί να αναθέσει στο Δικαστήριο τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 1986, 294/83, Les Verts κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1986, σ. 1339, σκέψη 23). Το Δικαστήριο στηρίζει στις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και στα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1986, 222/84, Johnston, Συλλογή 1986, σ. 1651, σκέψη 18).

- 42 Το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής για κάθε πρόσωπο του οποίου προσβάλλονται τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τις οποίες εγγυάται το δίκαιο της Ενώσεως επιβεβαιώθηκε επιπλέον με το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, του οποίου η διακήρυξη έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ 2000, C 364, σ. 1).
- 43 Πρέπει συνεπώς να εξετασθεί αν, σε υπόθεση όπως αυτή της προκειμένης περιπτώσεως, στο πλαίσιο της οποίας αμφισβητείται από ιδιώτη η νομιμότητα διατάξεων γενικής ισχύος που επηρεάζουν άμεσα τη νομική του κατάσταση, η απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως ως απαράδεκτης θα στερούσε τον προσφεύγοντα από το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής.
- 44 Πρέπει συναφώς να υπομνησθεί ότι, πέραν της προσφυγής ακυρώσεως, υφίστανται δύο άλλα ένδικα βοηθήματα τα οποία παρέχουν σε ιδιώτη τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, μόνου εν προκειμένω αρμόδιου, για να ζητήσει τη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα κοινοτικής πράξεως, ήτοι η προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου με προδικαστική παραπομπή ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ και η αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, η οποία προβλέπεται στα άρθρα 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ.
- 45 Όσον αφορά ωστόσο την προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου με προδικαστική παραπομπή ενώπιον του Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 234 ΕΚ, επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, δεν υφίστανται εκτελεστικά μέτρα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τη βάση προσφυγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Το γεγονός ότι ένας ιδιώτης, ο οποίος θίγεται από κοινοτικό μέτρο, έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το κύρος του μέτρου αυτού ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, παραβαίνοντας τις προβλεπόμενες από το εν λόγω μέτρο διατάξεις και επικαλούμενος τον παράνομο χαρακτήρα τους στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας κινηθείσας εναντίον του, δεν του παρέχει την προσήκουσα δικαιοδοτική προστασία. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να ζητηθεί από τους ιδιώτες να παραβούν τον νόμο για να έχουν τη δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη (βλ. τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs της 21ης Μαρτίου 2002 στην υπόθεση C-50/00 P, *Unión de Pequeños agricultores κατά Συμβουλίου*, απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σ. I-6681, σημείο 43).

46 Το ένδικο βοήθημα της στηριζόμενη στην εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας αγωγής αποζημιώσεως δεν προσφέρει, σε περίπτωση όπως η προκειμένη, ικανοποιητική λύση για τα συμφέροντα των ιδιωτών. Συγκεκριμένα, δεν μπορεί να καταλήξει στην απομάκρυνση από την κοινοτική έννομη τάξη μιας πράξεως η οποία θεωρείται εντούτοις παράνομη. Η εν λόγω αγωγή, προϋποθέτουμε την επέλευση ζημίας άμεσα προκαλούμενης από την εφαρμογή της επίμαχης πράξεως, υπόκειται σε προϋποθέσεις παραδεκτού και ουσίας διαφορετικές από εκείνες που διέπουν την προσφυγή ακυρώσεως και δεν παρέχει συνελπώς στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει, σε όλη του την έκταση, τον έλεγχο της νομιμότητας που έχει ως αποστολή να φέρει σε πέρας. Ειδικότερα, όταν ένα μέτρο γενικής ισχύος, όπως οι εν προκειμένω προσβαλλόμενες διατάξεις, τίθεται υπό αμφισβήτηση στο πλαίσιο τέτοιας αγωγής, ο ασκούμενος από τον κοινοτικό δικαστή έλεγχος δεν εκτείνεται σε όλα τα στοιχεία που μπορούν να επηρεάσουν τη νομιμότητα του μέτρου αυτού, αλλά περιορίζεται στην κύρωση των κατάφωρων παραβάσεων κανόνων δικαίου που αποσκοπούν στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψεις 41 έως 43· απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2001, T-155/99, Dieckmann & Hansen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3143, σκέψεις 42 και 43· βλ. επίσης, για περίπτωση μη κατάφωρης παραβάσεως, την απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-3061, σκέψεις 18 και 19, και, για περίπτωση στην οποία ο κανόνας δικαίου του οποίου γίνεται επίκληση δεν αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, T-196/99, Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3597, σκέψη 43).

47 Βάσει των ανωτέρω, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 234 ΕΚ, αφενός, και 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, αφετέρου, δεν μπορούν πλέον να θεωρούνται, υπό το φως των άρθρων 6 και 13 της ΕΣΔΑ και του άρθρου 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ως διασφαλίζουσες στους ιδιώτες ένα δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής που τους επιτρέπει να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα κοινοτικών διατάξεων γενικής ισχύος οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη νομική τους κατάσταση.

48 Το γεγονός αυτό βέβαια δεν μπορεί να επιτρέψει την τροποποίηση του συστήματος ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών που εισάγεται με τη Συνθήκη και προορίζεται να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων. Ουδόλως επιτρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή η ασκούμενη από

φυσικό ή νομικό πρόσωπο προσφυγή ακυρώσεως η οποία δεν πληροί τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ [βλ. τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 12ης Οκτωβρίου 2000, C-300/00 P(R), *Federación de Cofradías de Pescadores κ.λπ. κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2000, σ. I-8797, σκέψη 37].

49. Επισημαίνεται ωστόσο ότι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας Jacobs με τις προτάσεις του στην υπόθεση *Unión de Pequeños agricultores κατά Συμβουλίου* (μνημονευθείσες ανωτέρω στη σκέψη 45, σημείο 59), ουδέν μείζον επιχείρημα επιτρέπει να υποστηριχθεί ότι η έννοια του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ συνεπάγεται ότι ένας ιδιώτης που επιθυμεί να αμφισβητήσει μέτρο γενικής ισχύος πρέπει να εξατομικεύεται κατά τρόπο ανάλογο προς εκείνον του αποδέκτη του μέτρου.
50. Υπό τις συνθήκες αυτές, και λαμβανομένου υπόψη ότι η Συνθήκη ΕΚ εισήγαγε πλήρες σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και διαδικασιών σκοπό έχον να αναθέσει στον κοινοτικό δικαστή τον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων (μνημονευθείσα ανωτέρω στη σκέψη 41 απόφαση *Les Verts κατά Κοινοβουλίου*, σκέψη 23), πρέπει να αναθεωρηθεί η έως τώρα κρατούσα αυστηρή ερμηνεία της έννοιας του προσώπου το οποίο αφορά ατομικά μια διάταξη, κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
51. Βάσει των ανωτέρω, και για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική δικαστική προστασία των ιδιωτών, πρέπει να θεωρηθεί ότι μια κοινοτική διάταξη γενικής ισχύος η οποία αφορά άμεσα ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το αφορά επίσης ατομικά αν επηρεάζει κατά τρόπο σαφή και ενεστώτα τη νομική του κατάσταση, περιορίζοντας τα δικαιώματά του ή επιβάλλοντάς του υποχρεώσεις. Ο αριθμός και η κατάσταση άλλων προσώπων που επηρεάζονται επίσης ή επηρεάζονται δυνητικώς από την εν λόγω διάταξη δεν αποτελούν, συναφώς, εκτιμήσεις ασκούσες επιρροή.

- 52 Εν προκειμένω, οι προσβαλλόμενες διατάξεις επιβάλλουν πράγματι υποχρεώσεις στην εταιρία Jégo-Quié. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα, τα πλοία της οποίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ασκεί αλιευτικές δραστηριότητες σε μία από τις περιοχές στις οποίες οι εν λόγω δραστηριότητες υπόκεινται, βάσει των προσβαλλόμενων διατάξεων, σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις αναφορικά με το μέγεθος ματιού των χρησιμοποιούμενων δίχτυων.
- 53 Κατά συνέπεια, οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν ατομικά την προσφεύγουσα.
- 54 Εφόσον οι προσβαλλόμενες διατάξεις αφορούν επίσης άμεσα την προσφεύγουσα (βλ ανωτέρω σκέψη 26), πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή και να διαταχθεί η συνέχιση της διαδικασίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 55 Το Πρωτοδικείο επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα μέχρι να αποφανθεί επί της ουσίας της υποθέσεως.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την ένσταση απαραδέκτου.
- 2) Συνεχίζει την εκδίκαση της υποθέσεως επί της ουσίας.
- 3) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Vesterdorf

Lenaerts

Azizi

Forwood

Legal

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαΐου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

B. Vesterdorf